

**Mesura de govern per a la implementació
del programa de Pla de Barris
contra la desigualtat**

Maig de 2016

**“The freedom to make and remake our cities and ourselves is,
I want to argue,
one of the most precious yet most neglected of our human rights”
David Harvey, *The right to the city***

Índex

0.Preàmbul	1
1.Introducció	1
2.Marc conceptual del Pla de Barris	6
3.Àmbits d'intervenció on vol incidir el pla	7
4.Context territorial i definició d'eixos de referència	3
Eix Besòs	7
Eix Muntanya-Turons	8
Eix Ciutat Vella	8
Eix Barris de Marina	9
5.Els tres primers barris	9
6.Implicació ciutadana: coproducció, participació i acció comunitària	11
7.Proposta organitzativa i de gestió	10
8.Avaluació i seguiment	21
9.Calendari	213
10.Distribució del Pressupost	213

» 0. Preàmbul

Barcelona la conformen els seus 73 barris, de molt divers origen històric i evolució. Tots ells tenen elements que sumen per fer de Barcelona un bon lloc on desenvolupar el projecte vital de la seva ciutadania, on fer efectiu el dret a la ciutat, en el seu sentit més ampli. Això no obstant, l'asimètric desenvolupament d'alguns d'ells al llarg del temps, ha generat importants desigualtats socioeconòmiques. En els últims anys, malgrat la recuperació que assenyalen molts indicadors, les diferències territorials han augmentat.

Davant d'aquesta situació, el Govern pren el compromís de treballar per reduir aquestes desigualtats entre els barris, en àmbits fonamentals com els seus habitatges, l'espai públic, l'educació, la salut, i la creació de condicions per a la millora de la activitat econòmica, definint accions per aconseguir territoris resilients, que sumin les capacitats de les seves veïnes i veïns. Cal combinar accions transversals, amb una visió holística i integral, multisectorial, i coordinada de totes les àrees del Govern. El que aquí es proposa constitueix un primer paquet de propostes que caldrà anar revisant i millorant. La reducció de les desigualtats esdevindrà una de les maneres de mesurar l'assoliment d'una Barcelona més justa i feta en comú.

» 1.Introducció

És un fet constatable l'augment de la diferència de rendes entre barris en els darrers anys. L'incipient creixement econòmic no ha significat la disminució de la desigualtat territorial, tal i com posen de manifest les dades de la distribució territorial de la Renda Familiar Disponible per càpita a Barcelona (Gabinet Tècnic de Programació, Ajuntament de Barcelona, 21 de desembre de 2014). Així, mentre el percentatge de rendes altes i molt altes ha disminuït del 20% al 16%, al període 2007-2014, les rendes baixes i molt baixes han passat del 22% al 37%. L'empobriment de les classes mitjanes i l'eixamplament de la diferència entre rendes altes i baixes són un fet a Barcelona. Hi ha prop de 100.000 persones a l'atur, la meitat de les quals fa més d'un any que no treballen; un 10% de les llars no poden fer front regularment al pagament de l'aigua, el gas o l'electricitat, el cost de les quals, d'altra banda, entre el 2008 i el 2015 ha crescut un 33%. Mentre el poder adquisitiu de moltes famílies es redueix, el cost dels subministraments bàsics augmenta, generant un problema social que cal abordar.

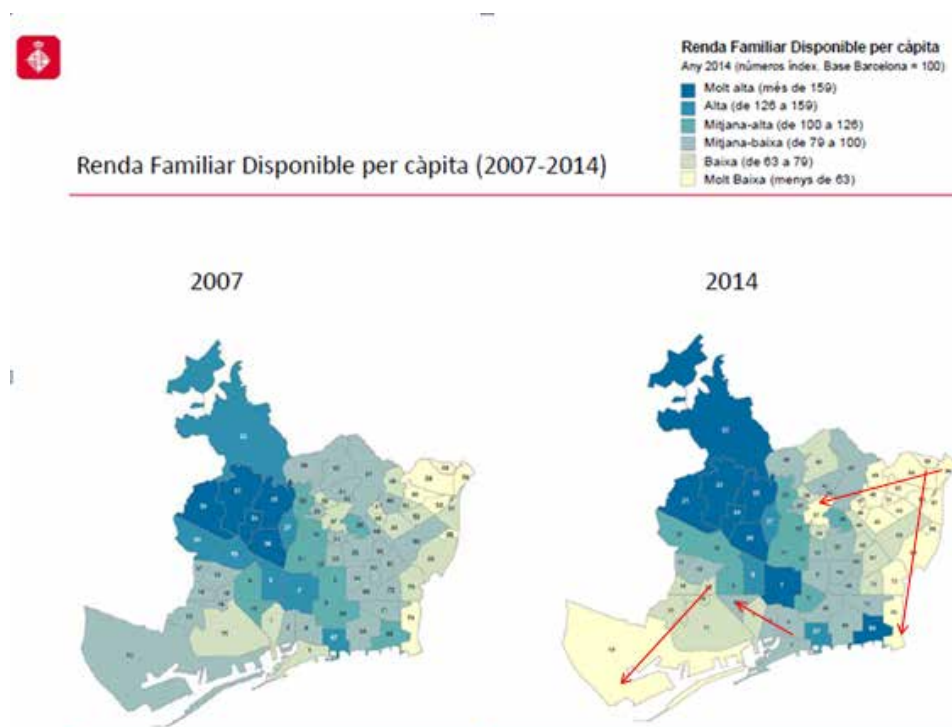
Una altra dada prou significativa a destacar, és que Barcelona té indicadors de salut amb preocupants desigualtats entre els barris. La més descoratjadora és la diferència d'11 anys d'esperança de vida entre els habitants de Torre Baró i Pedralbes. També l'anàlisi de les dades de Barcelona, estudiades per l'Urban HEART (eina de l'Organització Mundial de la Salut), evidència que les diferències no tenen la seva causa principal en els recursos i els equipaments sanitaris de la ciutat, sinó que depenen d'altres tipus de condicionants com són la situació econòmica, les feines realitzades, l'entorn urbà, l'habitatge o l'entorn ambiental, entre d'altres determinants socials de la salut.

Malgrat que les causes d'aquesta situació no poden resoldre's des de l'àmbit de la ciutat, les seves conseqüències es fan particularment punyents als barris més desfavorits de Barcelona. Per abordar les causes estructurals que impacten sobre l'empitjorament de les condicions de vida, com ara, l'augment de les situacions de risc de pobresa i d'exclusió social, la manca d'ocupació i l'impacte de l'atur de llarga durada sobre les llars, l'empitjorament progressiu de les condicions laborals, la pèrdua de serveis del sistema de protecció social i la manca de mitjans per a les polítiques preventives i de garantia social es fa necessària una actuació programada específica: el **pla de barris contra les desigualtats**.

Pel seu abast, implicacions i durada, un programa d'aquestes característiques ha de comptar necessàriament amb l'estreta col·laboració de veïnes i veïns, entitats i organitzacions ciutadanes, i la resta d'agents del territori, així com amb el suport polític més ampli possible. Es tracta d'un veritable projecte de ciutat, de llarga durada i d'ambició transformadora.

A l'hora de plantejar un projecte d'aquestes característiques s'han posat sobre la taula d'altres experiències de millora de barris existents. A tal d'exemple farem esment dels projectes sorgits de la **Llei de Barris**, Llei 2/2004, de 4 de juny, de millora de barris, àrees urbanes i viles que requereixen una atenció especial, que va dotar les administracions catalanes d'instruments d'intervenció en la millora dels territoris que, per les seves condicions, requerien d'atenció especial per part dels poders públics.

Un altre exemple que pot aportar valor i que cal tenir en compte a l'hora d'identificar treball transversal i molt enfocat territorialment és el dels anomenats **Régies de Quartier** francesos, que agrupen en partenariats, col·lectivitats locals, habitatges socials i habitants per intervenir conjuntament en la gestió del seu territori.

Font: Ajuntament de Barcelona, Gabinet de Programació

» 2. Marc conceptual del Pla de Barris

El desenvolupament del Pla de Barris es proposa, durant aquest mandat, incidir en un mínim de 15 barris de la ciutat, que s'aniran concretant per etapes. Els criteris de selecció principals són el nivell de renda mitjana del barri respecte al conjunt de la ciutat; els indicadors socioeconòmics, educatius i sociosanitaris; presència de col·lectius amb necessitats especials; dèficits urbanístics; estat del parc d'habitatges; existència d'actuacions complementàries; articulació del teixit associatiu i propostes veïnals.

Concebut com un instrument en la lluita contra l'increment de les desigualtats socials a la ciutat, el pla de barris pretén abordar els efectes negatius que es deriven de la concentració dels nivells de renda més baixos en aquells barris que pateixen dèficits urbanístics més acusats i on la qualitat de l'habitatge és menor.

El Pla de Barris és un instrument de millora de les condicions de vida als barris de la nostra ciutat que té, com a principal objectiu, reduir les desigualtats socials i territorials, tot impulsant l'accés a la renda, als serveis, a la qualitat urbana i al benestar per a tots els ciutadans. Destaquen com a trets principals:

- la dotació de recursos extraordinaris;
- la transversalitat de les actuacions;
- la voluntat de col·laboració interadministrativa (amb els municipis veïns, l'Àrea Metropolitana de Barcelona, la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya);
- l'apoderament veïnal tant en la definició com en el seguiment i gestió del programa;
- el reforç i protagonisme de la xarxa associativa i d'entitats;
- la capitalització de l'experiència en els processos de transformació urbana a Barcelona i a Catalunya;
- el compromís d'avaluació i de rendició de comptes.

Per a cada un dels barris acollits al Pla s'elaborarà un Programa d'actuació específic. Aquest document estarà integrat, com a mínim, dels elements següents:

- Memòria, que constarà d'una diagnosi socioeconòmica; la Identificació del principals dèficits d'accessibilitat, urbanístics i de servei, i la descripció del teixit associatiu i de les iniciatives d'innovació social existents.
- Projecte, on es descriuran les actuacions a desenvolupar; el pressupost per actuacions i els cronogrames d'actuacions.
- Organització: detallant els instruments de gestió, els mecanismes de participació ciutadana i de co-producció de polítiques, així com els programes de comunicació i el procediment d'avaluació.

Tant l'evidència estadística com la literatura científica indiquen que el confinament de ciutadans de rendes baixes en els barris més desafavorits contribueix a l'empitjorament de les seves condicions de vida i esdevé una barrera afegida tant per la igualtat d'oportunitats com per l'accés a la renda i els serveis.

Així, doncs, el pla es marca cinc objectius principals:

OBJECTIUS

- **Recuperar i impulsar l'activitat econòmica als barris**, a través de la reactivació i impuls del comerç de proximitat, consolidant i reforçant l'activitat industrial local, activant les iniciatives d'economia social i col·laborativa, i a través dels Plans d'Ocupació Comunitària.
- **Fer front als dèficits urbanístics** (degradació de l'espai públic, dificultats d'accessibilitat, escassetat de zones verdes...), a la baixa qualitat de l'habitatge i la manca d'equipaments que puguin afectar en particular intensitat alguns barris de la ciutat, així com fomentar la seva accessibilitat i centralitat. També es treballarà en els dèficits de mobilitat i connexió entre barris.
- **Establir accions d'atenció i millora de les condicions de vida de la població** que resideix en aquests barris, amb especial atenció a aquells que més ho necessiten (gent gran, joves en situació d'atur, població immigrada,...).
- **Apoderar els veïns** per tal d'organitzar-se i establir objectius i actuacions de millora de la vida col·lectiva al barri, tot impulsant les pràctiques d'innovació social i la co-producció de polítiques.
- **Innovar i modificar les formes de treball de l'administració pública**, generant espais de col·laboració i transversalitat per projectes, canviant la forma d'interacció amb la ciutadania.

Cal destacar que:

El programa vol aplegar la capacitat, els recursos i la legitimitat de l'Ajuntament amb la iniciativa, creativitat i eficàcia de l'acció ciutadana, que tan essencial ha resultat en els darrers anys per pal·liar els efectes de la crisi i fer front a les polítiques que posen en risc el benestar de la població.

La transversalitat, l'excepcionalitat en la dotació de recursos específics, la coproducció amb el veïnat, i entitats i la voluntat d'adaptació al territori i al temps, són elements fonamentals a destacar d'aquests projectes que volen fer de la innovació social un element bàsic de treball.

Amb aquesta estratègia l'Ajuntament, en coproducció amb les entitats, vol impulsar un nou estil de relacions i noves formes de col·laboració publico-comunitària, implicant la societat civil dels territoris i comunitats locals en la resolució dels seus problemes, prioritzant el bé comú i garantint el principi d'igualtat d'oportunitats.

» 3. Àmbits d'intervenció on vol incidir el pla

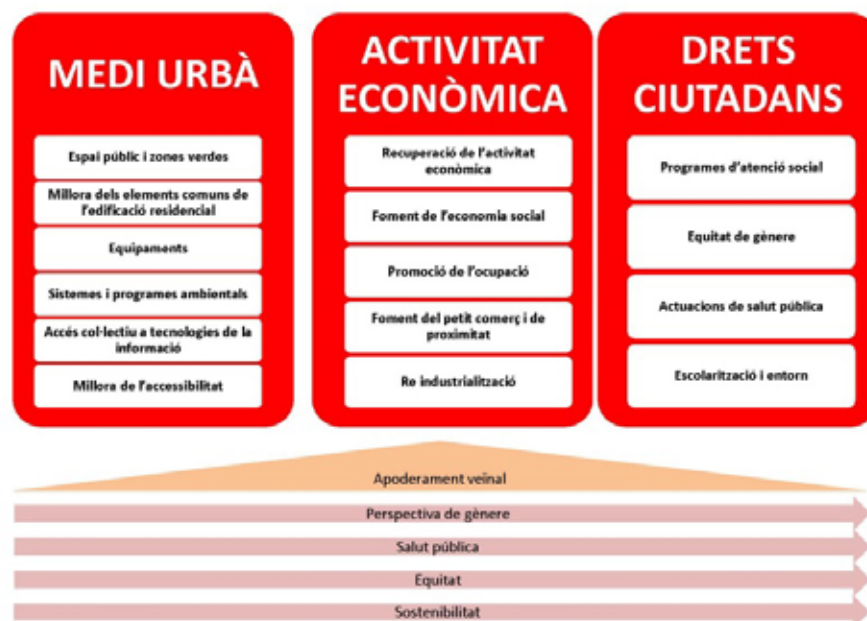
Com ja s'ha dit, el programa per a la millora dels barris pretén fer un abordatge integral i transversal de les mancances de cada territori, creant equips que treballin de manera holística,

no compartimentada, la realitat existent. L'encreuament de polítiques diverses és bàsic per entendre i enfocar bé les diverses opcions, a fi de trencar abordatges sectorialitzats per part dels serveis públics que, massa sovint, han impedit la sinèrgia entre programes i la creació de propostes conjuntes que requereixen de tots els sectors i interlocutors implicats des de l'inici.

Això no obstant, alguns àmbits estratègics són imperatius: la recuperació i impuls de l'activitat econòmica, fent especial èmfasi en l'economia social, el comerç de proximitat i la recuperació de la capacitat industrial local; la intervenció sobre els dèficits urbanístics, tant des del punt de vista de l'abordatge de la satisfacció de drets fonamentals: habitatge salut, educació, equitat, com d'altres com l'espai públic o els equipaments. Columna vertebral de tot el programa serà la co-producció veïnal, per definir les actuacions, per a la seva execució i per al seu seguiment i validació. Es tracta d'enfortir la ciutadania autosuficient a l'hora de definir els objectius dels seus territoris, fent-los més resilients i capaços de resoldre els reptes urbans del futur.

A més, en la raó de totes les accions, alguns principis han de ser sempre presents: la perspectiva de gènere, la salut pública, l'equitat i la transició energètica i mediambiental.

Una ciutat sostenible és la que pot perdurar en el temps i té futur, perquè s'assegura els recursos i les condicions necessàries per mantenir i millorar la qualitat de vida. Barcelona ha anat implantant mesures per corregir problemes ambientals, però sovint entenent-les com una reparació al final del procés. Ara es tracta de prevenir les disfuncions des de bon inici, evitant-ne les causes.

Malgrat les actuacions pretenen ser transversals, podem destacar 3 àmbits d'actuació estratègica sovint interrelacionats, que aborden problemàtiques diferents:

- La recuperació i impuls de l'**activitat econòmica**, fent especial èmfasi en l'economia social, el comerç de proximitat, la recuperació de la capacitat industrial local, la formació i l'ocupació local.

- La intervenció sobre el **medi urbà**, que ha de passar necessàriament per una millora de la qualitat de l'espai públic (incorporant la visió de gènere i d'acord als usos d'infants i gent gran), la millora de la mobilitat i la connexió dels barris entre ells i amb la resta de ciutat, la millora de l'accessibilitat, la dignificació del parc edificat, la revisió i adequació dels sistemes d'equipaments comunitaris i la incorporació necessària dels paràmetres d'eficiència i transició energètica.
- L'abordatge de la satisfacció dels **drets ciutadans**, que es fonamenta en gran mesura en un treball decidit i innovador en el camp educatiu (tant formal com informal), en el camp de la salut i la prevenció, en el camp de l'equitat, i en tots aquells camps que afavoreixen garantir els drets fonamentals als veïns i veïnes dels barris, a la vegada que afavoreixen al seu apoderament.

Transversalment a tots els àmbits, cal promoure i afavorir el treball conjunt amb veïns i veïnes, potenciant la coproducció veïnal, per definir les actuacions, per a la seva execució i per al seu seguiment i validació.

» 4. Context territorial i definició d'eixos de referència

Per al desenvolupament del Pla de Barris s'estableixen quatre àrees d'actuació prioritària. Aquestes àrees, que contenen els barris més desafavorits de la ciutat en termes de renda familiar disponible mitjana, són les següents:

- EIX BESÒS
- MUNTANYA/TURONS
- CIUTAT VELLA
- BARRIS DE LA MARINA

Per a cada un d'aquests eixos, l'Ajuntament establirà un quadre d'actuacions de caràcter econòmic, infraestructural, urbanístic i social que constituirà el marc de referència en el que s'inscriuran cada un dels programes de barris. Aquests eixos volen ser nuclis generadors de noves centralitats i punts estratègics d'una nova manera de construir la ciutat.

La definició d'àrees territorials persegueix diversos objectius, i ha de fer més senzill:

- Diagnosticar de forma conjunta les problemàtiques i potencialitats de cada àrea. Algunes actuacions, com ara les vinculades a drets socials o promoció econòmica, difícilment poden acotar-se a l'escala de barri.
- Raonar l'equilibri d'inversions i actuacions entre els diferents barris, ateses les importants diferències entre ells, les seves necessitats i el volum de població.
- Definir les actuacions en un escenari temporal de llarg termini, ja que es tracta d'accions de fons, estratègiques i no tàctiques.
- Establir una estratègia de generació de centralitat urbana, reforçant la interconnexió i interacció entre territoris.
- Definir una estratègia d'actuació capaç de mitigar els retards acumulats de les inversions de les altres administracions públiques (estació de la Sagrera, parades de metro a La Marina).
- Establir una priorització i un cronograma de les actuacions i programes previstos amb l'objectiu d'incidir de la forma més transversal possible sobre les causes estructurals de la desigualtat.

- Coordinar les actuacions amb les altres Administracions.

Una de les principals potencialitats i innovacions del Pla de Barris que l'Ajuntament està impulsant és la interrelació entre l'impuls de Projectes de Barri i l'adopció d'estratègies d'Eix per a diferents àrees de la ciutat. Es tracta de dues línies d'actuació complementàries i que s'han d'enriquir mútuament:

- Actuen a escales diverses: sobre territoris més petits, els Projectes de Barri; sobre els quatre grans espais que hem definit, els Eixos.
- Els horitzons temporals són diferents, 2016-2020, i per tant, 4 anys, per als Plans de Barri, i a mitjà i llarg termini, els Eixos.
- El tipus d'actuacions que han de preveure han de ser també diferents: de caràcter social, d'equipament i urbanisme local i d'apoderament veïnal, els Plans; d'estratègia econòmica, de reequilibri urbà i d'abast infraestructural els Eixos.
- Els actors amb els que cal comptar són també diferents: els Projectes de barris s'han de basar essencialment en l'actuació del propi Ajuntament i de les entitats i veïns de cada barri, en estreta col·laboració; les estratègies d'Eix han d'incorporar, a més, altres administracions i empreses.

Tot i el seu caràcter divers, ambdós tipus d'instruments són indissociables i l'èxit d'un depèn del de l'altre.

4.1. Eix Besòs

Els barris que configuren la llera del riu Besòs constitueixen un eix força homogeni quan a la seva caracterització social i territorial i delimiten una àrea d'intervenció sobre la qual l'acció municipal per afavorir la cohesió resulta una necessitat urgent. Les iniciatives dutes a la pràctica fins ara necessiten una visió integral, un canvi d'escala per incrementar i intensificar la incidència i un enfocament col·laboratiu per poder concentrar els esforços en la lluita contra la vulnerabilitat.

Dins de l'àrea identificada a ambdues lleres del riu Besòs, on es concentra un 10% de la població catalana, i on es busca establir sinergies amb els barris dels municipis adjacents, Sant Adrià de Besòs, Santa Coloma, Badalona i Montcada i Reixac, es concentren alguns dels barris de la ciutat que pateixen amb més intensitat la situació més precària. El riu ha de deixar de ser un límit i ha d'adquirir centralitat urbana com a eix cívic vertebrador de la futura ciutat metropolitana.

El Consorci del Besòs, constituït fins 2015 per Montcada i Reixac, Santa Coloma de Gramenet, Sant Adrià de Besòs i Barcelona s'amplia el 2016 incorporant Badalona i canvia els seus estatuts per tal de passar de ser un consorci urbanístic a un consorci amb plenes competències per desplegar totes les polítiques intermunicipals que els seus socis acordin. El Consorci del Besòs i Barcelona Regional tenen l'encàrrec per part de tots els municipis membres del Consorci de redactar el Pla Besòs com a document-guia que ha de definir el marc de cooperació i de polítiques conjuntes del municipis. El Pla Besòs té per objecte dotar el continu urbà entorn el riu d'una estratègia d'acció compartida per a la millora de la qualitat de vida a ambdues lleres del Besòs: en infraestructures, mobilitat, espais lliures, equipaments i serveis, així com en promoció econòmica i ocupació, cultura, esports i drets socials, garantint la inclusió i cohesió social i promovent la creació de nous elements compartits entre municipis de centralitat metropolitana de reequilibri territorial.

Es planteja una estratègia de desenvolupament urbà sostenible i integral que innova i interrelaciona economia, medi ambient, cultura, societat i política per afavorir la cohesió social i territorial, per esdevenir un nou eix de centralitat urbana, igualtat i qualitat de vida.

La intervenció en l'àmbit d'aquest Eix, va ser presentada com a projecte específic i diferenciat a la convocatòria de FONS FEDER EDUSI el 13 de gener de 2016.

En la línia de treballar de forma intensa i focalitzada en aquest territori, s'ha considerat oportú començar la implementació dels plans de barris en 3 dels inclosos dins l'Eix Besòs: Trinitat Nova, Besòs-Maresme i Bon Pastor-Baró de Viver.

4.2. Eix Muntanya-Turons

En conjunt, barris caracteritzats per unes dificultats derivades de la seva orografia i de la seva configuració a partir del creixement urbanístic no gaire planificat dels anys 60 i 70. Les dificultats d'accessibilitat s'agregen amb l'envelliment de la població. D'altra banda, les diverses onades d'immigració, amb baixa formació i qualificació professional de la població, fa més complexa encara la situació d'aquests barris.

Un altre punt fonamental és la seva connectivitat amb els barris veïns: les dificultats del relleu, juntament amb barris de població petita i sovint de densitats baixes, dificulten la prestació de serveis i de disposar d'equipaments de proximitat.

La precarietat de part del parc edificat, afegeixen complexitat a la zona. La rehabilitació és una de les àrees fonamentals de treball en aquests barris, generant propostes innovadores i dirigides a la sostenibilitat energètica i mediambiental.

El fet que aquests territoris fan de frontissa amb el verd metropolità, implica la necessària definició d'una urbanització "tova" específica en els contactes ciutat-muntanya, que permeti millorar la connectivitat ambiental del medi natural, afavorir la penetració del verd dins la ciutat. En la mateixa línia, cal actuar per posar en valor els recursos naturals.

Unides al relleu i la manca de connexions entre barris, cal consignar dues altres barreres: la manca de permeabilitat i recorreguts segurs als grans paquets d'equipaments d'escala ciutat (p.ex. al Vall d'Hebron) i la necessitat de millorar la connectivitat entre ambdues bandes de la Ronda de Dalt.

4.3. Eix Ciutat Vella

Ciutat Vella suposa per a la ciutat un repte permanent. Essencialment centre històric, monumental, representatiu i ciutadà, requereix una mirada diferenciada i sostinguda. Aconseguir la convivència de totes les seves realitats extraveïnals amb la vida quotidiana dels seus habitants permanents, fa necessària la seva incorporació a la mirada específica del pla de barris.

De manera prioritària, cal treballar l'àrea definida pel pla de barris del Raval Sud, que es presenta com a bon punt de partida per a aprofundir en les actuacions sobretot en matèria social. D'altra banda, el Gòtic Sud s'endevina com un espai d'oportunitats on enfocar algunes propostes d'actuació. Es tracta, en aquest cas, d'un sector del districte on s'han definit poques polítiques públiques, i que requereix una nova mirada.

D'altra banda, cal impulsar projectes al conjunt del districte que ajudin a frenar la pèrdua de població, aprofundir en les causes que generen la marxa, detectar quines eines estructurals tenim a l'abast per revertir el procés. Generar dinamisme local, amb els establiments comercials, fomentant el comerç de proximitat; crear oportunitats educatives amb instituts potents i atractius.

És fonamental, també, potenciar la diversificació econòmica, en particular en activitats artesanals i industrials. Una altra qüestió fonamental és l'abordatge de la millora en la connexió del districte amb el front marítim i amb Montjuïc.

I, com no pot ser d'una altra manera, l'ús equilibrat de l'espai públic, que cal repensar, tant pel que fa a la dotació, el disseny com la gestió, amb l'objectiu d'afavorir la representació i ús per part d'alguns col·lectius: infants, joves, gent gran, dones... sovint negligits en espais sobreexplotats pel turisme i la massificació.

4.4. Eix barris de Marina

L'àrea que anomenem com a eix Marina, inclou Montjuïc, Sants i la Marina relacionant aquests àmbits amb l'altre riu de la ciutat, el Llobregat, que connectat amb el Pla Delta ha d'esdevenir un altre pol de revitalització ciutadana. En aquest cas moltes de les qüestions que es posen sobre la taula signifiquen la resolució de qüestions històriques que han afectat el correcte desenvolupament dels barris de la zona. Així, l'enfocament del pla de barris se centraria en els problemes de transport i mobilitat. La rehabilitació del parc d'habitatges també serà fonamental.

Un dels punts que caracteritzen l'eix, és la capacitat industrial, i per tant caldrà consolidar l'activitat local pel seu caràcter de ròtula d'encaix metropolità, amb transformacions properes de l'Hospitalet o del Pla Delta.

»5. Els tres primers barris del Pla de Barris

Els tres primers Plans de Barris es posen en marxa a l'Eix Besós, un en cada Districte: Trinitat Nova a Nou Barris, Bon Pastor i Baró de Viver a Sant Andreu, i Besós Maresme a Sant Martí.

Per poder definir els projectes, s'ha partit d'una diagnosi col·lectiva consensuada amb tots els tècnics municipals que treballen cada dia amb el territori, així com amb les diferents visions aportades per les àrees i sectors. També s'han tingut reunions puntuals amb entitats del territori per validar i afinar aquesta diagnosi. A partir d'aquest treball, i un cop detectades les debilitats i oportunitats de cada barri, s'han definit els objectius principals que el Pla de Barris ha de resoldre

A partir d'aquests objectius/línies estratègiques, caldrà proposar i consensuar un seguit d'actuacions que permetin aconseguir els objectius plantejats i valorar com aquestes actuacions es poden desplegar de forma conjunta amb els veïns i veïnes.

Pel que fa al desplegament, es plantegen uns "projectes motor" que han vertebrar i estructurar l'actuació del Pla de Barris, agrupant actuacions i responnent als principals objectius plantejats.

Pels 3 primers barris, els objectius plantejats i els projectes motor són els següents:

5.1 TRINITAT NOVA.

Dades generals del barri:

INDICADORS SOCIOECONÒMICS	BARRI	BARCELONA
Població. Juny 2014	7.462	1.613.393
Superfície (km2)	0,6	102,2
Densitat (hab/km2)	13.325	15.793
Població per edat (en %)		
0-14	14,8	12,5
15-24	9,8	8,7
26-64	55,4	57,3
65 i més	20,0	21,4
Població per lloc de naixement (en %)		
Barcelona	51,0	51,9
Reste Catalunya	4,5	7,5
Reste Espanya	20,1	18,4
Estranger	24,4	22,2
Població per nacionalitat		
Epanyols	82,5	83,7
Estrangers	17,5	16,3
% Titulats superiors i CFGS (1)	6,1	28,4
Població de més de 65 anys que viu sola (%) (2)	31,4	25,6
Índex de sobreenvelliment (3)	64,4	53,5
Nombre d'aturats registrats (4)	861	99.056
Pes de l'atur registrat (% aturats/població 16-64)	18,10	9,47
Renda familiar disponible per habitant (2013)	34,7 (posició 73)	100,0 (mitjana)

5.1.1 Objectius / Línies estratègiques de Trinitat Nova:

Ø Promoure un nou projecte educatiu singular, integral i transformador.

Cal aprofitar la construcció del futur "pol" educatiu per revisar i repensar tota l'estratègia educativa. Cal entendre les escoles (sovint d'alta complexitat) com a centres d'educació integral, on calen programes d'atenció als infants (i famílies) més enllà de les classes reglades, amb un atenció continuada a llarg de la vida educativa i una transició a la vida laboral. Entendre les escoles com a eines per potenciar l'excel·lència, el recolzament psicològic i l'acompanyament social dels joves i adolescents, treball dels valors, de l'autoestima, del gènere...

Ø Promoure la cultura, la música, la pràctica de les arts escèniques i l'educació en el lleure, com a eina transformadora i socialitzadora.

L'esport, la música, la cultura i les arts en general, treballades des del lleure, es converteixen en grans eines socialitzadores i educadores. Aquest tipus d'educació informal és clau per treballar la cohesió entre col·lectius, reconduir certes dinàmiques, generar autoestima i obrir nous mons als joves i adolescents del barri.

La cultura popular i la festiva són eines socialitzadores d'una potència encara més gran. Cal aprofitar aquest potencial.

Ø Foment de l'ocupació al barri.

Tenint en compte que Trinitat Nova és el barri de la ciutat amb l'índex d'atur cal crear eines per millorar l'ocupació tenint en compte la realitat social del barri. Cal buscar estratègies per vincular les contractacions municipals a la promoció d'ocupació del barri, cal treballar per fomentar l'auto ocupació i l'economia col·laborativa.

Ø **Crear eines de dinamització empresarial i comercial.**

L'elevat nombre de plantes baixes sense ocupar i un baix nombre de comerços al barri genera la necessitat de donar suport i promocionar les empreses i comerços ubicats al barri i fomentar la implantació de nous negocis a la zona.

Ø **Fomentar hàbits saludables.**

Millorar les condicions de vida dels veïns, passa en gran mesura per educar i promoure la incorporació d'hàbits saludables en les seves vides. Les diagnosi apunten dèficits en el camp de la salut a Trinitat Nova. El Pla de de fomentar programes en aquesta línia, en especial amb joves i gent gran.

Ø **Transformar i activar la zona de les Feixes com un nou espai de centralitat obert al barri i a tota la ciutat.**

Les Feixes són un espai verd amb molt de potencial , proper a equipaments com la Casa de l'Aigua, l'edifici de l'Escola St Josep Oriol o el futur Casal de Barri . La transformació, a part de permetre recuperar el valor paisatgístic i d'ús, hauria de servir per engegar projectes de dinamització econòmica, ocupació o innovació social vinculats al barri.

Ø **Potenciar un espai públic de qualitat adequat a les necessitat del barri, amb especial atenció al factor de gènere, a la infància i a la gent gran.**

Cal transformar i dignificar l'espai públic d'acord amb els usos que se'n fan. Cal garantir l'accessibilitat i promoure l'ús de l'espai per part dels infants, facilitar-ne l'ús per a la gent gran i fer una mirada de gènere en les noves transformacions. Cal dignificar especialment els espais de fora de l'àmbit de transformació.

Ø **Promoure i facilitar la rehabilitació dels habitatges i la millora de l'accessibilitat als edificis.**

Cal que les ajudes de rehabilitació existents arribin a la població amb menys recursos, cal resoldre els problemes que dificulten els acords necessaris per tirar endavant les obres, cal dignificar els interiors dels pisos, cal treballar amb els veïns i veïnes que habiten dins els pisos, més enllà de la rehabilitació dels habitatges.

Ø **Obrir i connectar el barri a la resta de la Ciutat.**

L'aïllament del barri (en el sentit més ampli) és un factor que cal corregir. Cal fer visible Trinitat Nova a nivell Ciutat i millorar (i promoure) la mobilitat dels veïns entre barris del voltants i viceversa. Cal projectar una imatge positiva del barri i lluitar contra l'estigmatització.

Ø **Garantir la proximitat del sistema d'equipaments**

Cal entendre que els equipaments que serveixen als veïns i veïnes de Trinitat Nova, no sempre estan a dins del límit del barri. Cal garantir que els serveis que necessita el veí/veïna de ciutadà poden donar-se en els voltants immediats, promocionar l'oferta d'equipaments que tenen més a la vora (encara que no estiguin físicament dins el barri) i valorar si en calen de nous. Cal també repensar els usos dels nous equipaments previstos i les possibles formes de gestió.

Ø **Disminuir l'escletxa digital i facilitar l'accés als recursos TIC als col·lectius més vulnerables.**

L'accés a Internet i els seus recursos, en el s.XXI, ha de ser un dret. Cal vetllar perquè aquelles famílies o col·lectius que no poden accedir-hi per falta de recursos o formació, trobin el suport i els espais necessaris per fer-ho.

Ø **Foment de la participació dels veïns i veïnes i de les entitats en el desplegament de polítiques públiques i especialment del Pla de Barris.**

El Pla de Barris ha de servir per millorar les dinàmiques participatives existents i afavorir la gestió comunitària dels projectes. Ha de generar noves formes de treballar veïns-administració. Cal preveure òrgans de participació continuada per assegurar que el desplegament del Pla, es fa conjuntament amb les entitats i els veïns i veïnes de Trinitat.

5.1.2 Projectes motor de Trinitat Nova:

BARRI ÉS ESCOLA

Trinitat Nova, referència al districte d'un nou model integral d'educació 0-100 anys i formació professionalitzadora vinculat al futur pol educatiu al voltant de l'escola St Jordi. Potenciació de l'educació en el lleure, l'esport i les arts, com a eina transformadora i socialitzadora.

LES FEIXES, ESPAI D'OPORTUNITAT

Recuperar el verd com a espai esportiu pels veïns i veïnes, definir un pol d'activació econòmica i ocupació vinculada a la gestió i intervenció dels espais verds, la biodiversitat i la urbanització tova, definir els usos de la Casa de l'Aigua amb visió de ciutat però vinculat al territori i a l'economia social.

ESPAIS DE COHESIÓ I CONVIVÈNCIA

Abordar la transformació dels espais lliures pendents amb nous criteris de definició física (accessibilitat, visió de gènere, adaptats a necessitats d'infants i gent gran), gestió i programació amb les veïnes per millorar la cohesió i la seguretat al barri. Replantejament dels sistema d'equipaments i espais comunitaris per garantir uns servei adequat a les necessitats del barri.

5.2. BON PASTOR- BARÓ DE VIVER

Dades generals Bon Pastor:

INDICADORS SOCIOECONÒMICS Bon Pastor	BARRI	BARCELONA
Població. Juny 2014	12.758	1.613.393
Superfície (km2)	1,9	102,2
Densitat (hab/km2)	6.779	15.793
Població per edat (en %)		
0-14	17,7	12,5
15-24	8,6	8,7
26-64	55,7	57,3
65 i més	18,1	21,4
Població per lloc de naixement (en %)		
Barcelona	56,2	51,9
Reste Catalunya	7,6	7,5
Reste Espanya	17,9	18,4
Estranger	18,3	22,2
Població per nacionalitat		
Espanyols	88,9	83,7
Estrangers	11,1	16,3
% Titulats superiors i CFGS (1)	11,5	28,4
Població de més de 65 anys que viu sola (%) (2)	21,0	25,6
Índex de sobreenvelliment (3)	50,6	53,5
Nombre d'aturats registrats (4)	964	99.056
Pes de l'aturat registrat (% aturats/població 16-64)	12,00	9,47
Renda familiar disponible per habitant (2013)	59,5 (posició 57)	100,0 (mitjana)

Dades generals Baró de Viver:

INDICADORS SOCIOECONÒMICS Baró de Viver	BARRI	BARCELONA
Població. Juny 2014	2.508	1.613.393
Superfície (km2)	0,2	102,2
Densitat (hab/km2)	10.904	15.793
Població per edat (en %)		
0-14	16,3	12,5
15-24	11,1	8,7
26-64	55,9	57,3
65 i més	16,7	21,4
Població per lloc de naixement (en %)		
Barcelona	60,4	51,9
Reste Catalunya	9,3	7,5
Reste Espanya	15,4	18,4
Estranger	14,9	22,2
Població per nacionalitat		
Espanyols	89,7	83,7
Estrangers	10,3	16,3
% Titulats superiors i CFGS (1)	5,7	28,4
Població de més de 65 anys que viu sola (%) (2)	27,9	25,6
Índex de sobreenvelliment (3)	52,7	53,5
Nombre d'aturats registrats (4)	169	99.056
Pes de l'aturat registrat (% aturats/població 16-64)	10,40	9,47
Renda familiar disponible per habitant (2014)	60,5 (posició 56)	100,0 (mitjana)

5.2.1 Objectius / Línies estratègiques de Bon Pastor-Baró de Viver:

Ø **Creació de projectes educatius, integrals i transformadors, i suport a les escoles en les tasques socioeducatives complementàries.**

Cal promoure nous programes socio-formatius a les escoles i aprofitar la transformació del Cristòfol Colom per iniciar aquest canvi. Cal entendre les escoles (sovint d'alta complexitat) com a centres d'educació integral, on calen programes d'atenció als infants (i famílies) més enllà de les classes reglades, amb un atenció continuada a llarg de la vida educativa i una transició a la vida laboral. Entendre les escoles com a eines per potenciar l'excel·lència, però també el recolzament psicològic i l'acompanyament social dels joves i adolescents, treball dels valors, de la diversitat, de l'autoestima, del gènere...

Ø **Promoure l'educació en l'esport, el lleure, la cultura, la música i la pràctica de les arts escèniques, com a eina transformadora i socialitzadora.**

L'esport, la música, la cultura i les arts en general, treballades des del lleure, es converteixen en grans eines socialitzadores i educadores. Aquest tipus d'educació informal és clau per treballar la cohesió entre col·lectius, reconduir certes dinàmiques, generar autoestima i obrir nous mons als joves i adolescents del barri.

La cultura popular i la festiva són eines socialitzadores d'una potència encara més gran. Cal aprofitar aquest potencial.

Cal treballar la memòria històrica del barri per fomentar la identitat col·lectiva i la seva estimació.

Ø **Dinamitzar el polígon industrial.**

El polígon de Bon Pastor i Baró de Viver és un potencial tant per la dinamització empresarial del barri com per la consolidació de la indústria en clau d'Eix. Cal aprofitar el grup de treball del polígon per treballar programes d'ocupació, formació, promoció

del polígon, acompanyament i tutorització de noves empreses i donar cabuda a iniciatives d'economia social i cooperativa de caire industrial, incidint en particular en activitats que fomentin l'economia circular i verda.

Ø **Recuperar el riu, promoure un espai públic de qualitat i millorar la mobilitat general al barri i entre els barris.**

Cal trencar l'aïllament que suposen les infraestructures, el polígon i les ferides obertes al voltant d'aquests barris i facilitar connexions dignes i segures entre els dos barris i amb la resta de Districte. És important repensar i millorar la xarxa de busos tenint en compte com es mou la població interna. S'han d'aprofitar i afavorir les connexions amb el riu i millorar les connexions amb Sta Coloma. S'han de buscar maneres de pal·liar els problemes de mobilitat que genera La Maquinista.

És important dignificar i rehabilitar els espais públics amb una mirada de gènere i adequada als usos d'infants i gent gran, per tal d'afavorir espais de relació i de comunitat que siguin amables i fomentin una millor convivència.

Ø **Fomentar la formació, l'ocupació i l'auto-ocupació.**

Fomentar la ocupació promovent la formació professionalitzadora enfocada a la realitat social del barri. Cal aprofitar la força del polígon per generar nova ocupació i cal innovar en les formes de contractació municipals per afavorir l'ocupació local.

Ø **Fomentar el comerç de proximitat i treballar per un desenvolupament econòmic sostenible.**

Cal cuidar i promocionar el comerç de proximitat i aprofitar l'impuls que el nou Mercat de Bon Pastor portarà al barri. És important treballar amb el comerç associat i no associat, promoure noves activitats econòmiques. Fomentar la economia social i solidària i buscar nínxols i mercats que puguin competir amb l'oferta del centre comercial.

Ø **Promoure la salut amb una mirada preventiva i de cura.**

Bon Pastor i Baró de Viver, tenen indicadors elevats en determinats aspectes de salut que cal revertir. Cal crear programes per reduir aquestes dinàmiques i estratègies per fomentar i afavorir la pràctica d'hàbits saludables.

Ø **Garantir un sistema d'equipaments adequat a les necessitats del barri.**

Cal estudiar les necessitats del barri dotar-lo dels equipaments necessaris per tal de resoldre el dèficit d'equipaments històrics i adequar els existents. Aprofitar alguns dels solars buits per promoure zones esportives vinculades a projectes educatius.

Cal vetllar perquè els veïns i veïnes tinguin uns equipaments de 1er ordre, adaptats a les necessitats del territori, facilitant la incorporació de nous usos i oberts al barri més enllà dels horaris habituals.

Ø **Promoure i facilitar la rehabilitació dels habitatges i la millora de l'accessibilitat als edificis.**

Cal que les ajudes de rehabilitació existents arribin a la població amb menys recursos, cal resoldre els problemes que dificulten els acords necessaris per tirar endavant les obres, cal assegurar l'accessibilitat als blocs que no tenen ascensor. Cal dignificar els interiors dels pisos, cal treballar amb els veïns i veïnes que habiten dins els pisos, més enllà de la rehabilitació dels habitatges.

Ø **Treballar per a la millora de la convivència i afavorir la participació dels veïns i veïnes i de les entitats en el desplegament de polítiques públiques i especialment en el desplegament del Pla de Barris**

El Pla de Barris ha de promoure accions que millorin la convivència. També ha de servir per fer xarxa en el barri i a la vegada millorar les dinàmiques participatives existents. Ha de generar noves formes de treballar veïns-administració i promoure projectes que treballin amb visió comunitària. Cal preveure òrgans de participació continuada per assegurar que el desplegament del Pla, es fa conjuntament amb les entitats i els veïns i veïnes del Bon Pastor.

Ø **Disminuir l'escletxa digital i facilitar l'accés als recursos TIC als col·lectius més vulnerables.**

L'accés a Internet i els seus recursos, en el s.XXI, ha de ser un dret. Cal vetllar perquè aquelles famílies o col·lectius que no poden accedir-hi per falta de recursos o formació, trobin el suport i els espais necessaris per fer-ho. Cal aprofitar les TIC com una eina més de treball amb joves.

5.2.2 Projectes motor de Bon Pastor-Baró de Viver

BARRI ÉS ESCOLA

Es tracta d'impulsar un projecte integral d'educació 0-100 anys i formació professionalitzadora vinculada a la presència de la indústria. Es tracta d'impulsar l'educació en el lleure i les arts com a eina transformadora i socialitzadora i de millorar i ampliar el suport a les escoles en la tasca socio-educativa.

ACTIVA EL POLÍGON

Definir un pol d'activació econòmica i ocupació vinculada a la memòria, millora, gestió i dinamització dels polígons industrials: implantació de noves activitats centrades en la innovació i la formació i en donar cabuda a iniciatives d'economia social i cooperativa de caire industrial, incidint en particular en activitats que fomentin l'economia circular i verda.

MOU-TE

Reforçar la mobilitat i la connectivitat amb els barris veïns, amb la ciutat i amb el Riu, tot transformant i dignificant els espais lliures pendents amb nous criteris de definició física (accessibilitat, visió de gènere, adaptats a necessitats d'infants i gent gran), afavorint espais de trobada i de lleure que afavoreixin la convivència i la cohesió entre diferents col·lectius.

5.3. BESÒS- MARESME

Dades generals:

INDICADORS SOCIOECONÒMICS	BARRI	BARCELONA
Població, Juny 2014	23.191	1.613.393
Superfície (km2)	1,3	102,2
Densitat (hab/km2)	18.203	15.793
Població per edat (en %)		
0-14	14,0	12,5
15-24	10,2	8,7
26-64	57,4	57,3
65 i més	18,4	21,4
Població per lloc de naixement (en %)		
Barcelona	43,9	51,9
Resta Catalunya	5,0	7,5
Resta Espanya	21,2	18,4
Estranger	30,0	22,2
Població per nacionalitat		
Epanyols	76,4	83,7
Estrangers	23,6	16,3
% Titulats superiors i CFGS (1)	9,1	28,4
Població de més de 65 anys que viu sola (%) (2)	26,8	25,6
Índex de sobreenvelliment (3)	63,1	53,5
Nombre d'aturats registrats (4)	2.100	99.056
Pes de l'aturat registrat (% aturats/població 16-64)	13,80	9,47
Renda familiar disponible per habitant (2013)	58,9 (posició 58)	100,0 (mitjana)

5.3.1 Objectius / Línies estratègiques de Besòs-Maresme:

Ø **Crear un projecte educatiu, transformador, integral i singular.**

Cal promoure nous programes socio-formatius a les escoles i aprofitar la singularitat de d'Institut Rambla Prim per iniciar aquest canvi. Cal promoure un treball conjunt amb St Adrià en el tema educatiu. Cal entendre les escoles (sovint d'alta complexitat) com a centres d'educació integral, on calen programes d'atenció als infants (i famílies) més enllà de les classes reglades, amb un atenció continuada a llarg de la vida educativa i una transició a la vida laboral. Entendre les escoles com a eines per potenciar l'excel·lència, però també el recolzament psicològic i l'acompanyament social dels joves i adolescents, treball dels valors, de la diversitat, de l'autoestima, del gènere...

Ø **Promoure l'educació en el lleure, la cultura, la música i la pràctica de les arts escèniques, com a eina transformadora i socialitzadora.**

L'esport, la música, la cultura i les arts en general, treballades des del lleure, es converteixen en grans eines socialitzadores i educadores. Aquest tipus d'educació informal és clau per treballar la cohesió entre col·lectius, reconduir certes dinàmiques, generar autoestima i obrir nous mons als joves i adolescents del barri.

La cultura popular i la festiva són eines socialitzadores d'una potència encara més gran. Cal promoure i aprofitar aquest potencial.

Ø **Fomentar l'ocupació promovent programes de formació i ocupació vinculats al territori.**

Cal adaptar la formació i ocupació al perfil socio-econòmic del barri, cal vincular el teixit empresarial, comercial i els centres de Formació Professional als programes d'ocupació. La formació contínua i el seguiment personalitzat poden millorar fortament les possibilitats d'èxit de joves i adults.

Cal fomentar la ocupació local des de les pròpies actuacions que es desenvolupen dins el pla de barris.

Ø **Millorar els espais públics degradats, en desús o pendents de transformar, promoure els eixos “cívics” del barri més enllà de la Rambla Prim.**

Vincular la millora de carrers (mobiliari, jocs infantils, arbrats) a la potenciació i dinamització d'eixos cívics. Dignificar i rehabilitar espais públics que són centrals i que la seva degradació perjudica el desenvolupament normal de la “vida pública” de veïns i veïnes. Fomentar i facilitar nous espais de relació. Millorar les connexions del barri amb espais límit.

Ø **Promoure la rehabilitació dels habitatges, la millora de l'accessibilitat als edificis i intervenir en la gestió dels pisos buits i les seves conseqüències.**

Cal que les ajudes de rehabilitació existents arribin a la població amb menys recursos i resoldre els problemes que dificulten els acords necessaris per tirar endavant algunes de les obres. Promoure la dignificació dels interiors dels pisos i dels edificis, treballant amb els comunitats que hi viuen.

Es necessària també una intervenció en les problemàtiques de convivència i vulnerabilitat que es deriven de les males pràctiques en pisos buits.

Ø **Millora, rehabilitació/adaptació i dignificació dels equipaments o espais comunitaris existents i exploració de noves necessitats i nous usos.**

Cal vetllar perquè els veïns i veïnes tinguin un sistema d'equipaments adaptat a les seves necessitats i en un perfecte estat de conservació i manteniment. Cal facilitar la incorporació de nous usos i promoure l'obertura dels espais comunitaris més enllà dels horaris habituals.

Ø **Treballar per la millora de la convivència i la integració de diferents col·lectius i fomentar la participació dels veïns i veïnes i de les entitats del barri.**

L'existència d'una diversitat cultural que no participa de la vida comunitària, aïlla i fa més vulnerable aquesta població. Cal treballar perquè s'impliquin en projectes comunitaris, creant-ne d'específics centrats en les seves necessitats i interessos.

El Pla de Barris, a la vegada també ha de servir per millorar les dinàmiques participatives existents. Ha de generar noves formes de treballar veïns-administració i promoure formes de participar més comunitàries.

Ø **Treballar per a la dinamització comercial i empresarial i per l'activació de locals i naus buides i per un desenvolupament econòmic sostenible.**

Potenciar i dinamitzar el comerç existent, afavorir l'activació de locals buits o naus buides en el cas del 22@, promoure el comerç de proximitat i explorar d'implantació de noves economies socials que puguin afavorir a l'ocupació.

Ø **Fomentar hàbits saludables.**

Millorar les condicions de vida dels veïns, passa en gran mesura per educar i promoure la incorporació d'hàbits saludables en les seves vides. El Pla de fomentar programes en aquesta línia, en especial amb joves i gent gran.

Ø **Disminuir l'escletxa digital i facilitar l'accés als recursos TIC als col·lectius més vulnerables.**

L'accés a internet i els seus recursos, en el s.XXI, ha de ser un dret. Cal vetllar perquè aquelles famílies o col·lectius que no poden accedir-hi per falta de recursos o formació, trobin el suport i els espais necessaris per fer-ho.

5.3.2 Objectius / Línies estratègiques de Besòs-Maresme:

BARRI ÉS ESCOLA

Les escoles de Besòs Maresme són espai de trobada entre alumnes de Barcelona i Sant Adrià del Besòs. Es tracta d'impulsar un projecte integral d'educació 0-100 anys, i formació professionalitzadora, aprofitant la transformació de centres com l'Institut Rambla Prim, a la vegada que reforçar els projectes socio-educatius que ja es fan a la resta d'escoles i impulsar l'educació en el lleure i les arts com a eina transformadora

FEINA AL BARRI

Promoure la formació d'adults vinculada a l'ocupació local, promoure la creació de projectes d'economia social i cooperativa vinculats a la realitat social de barri. Treballar per a l'auto-ocupació vinculada a l'activació de locals buits o naus buides, treballar amb el potencial d'ocupació que pot oferir el Fòrum i el nou campus universitari.

HABITATGE I ESPAI PÚBLIC

Impulsar una política integral de l'habitatge abordant la problemàtica dels habitatges buits, el manteniment integral dels edificis i treballant l'acompanyament a les comunitats de veïns. Abordar la transformació dels espais lliures pendents de transformar amb nous criteris de definició física (accessibilitat, visió de gènere, adaptats a necessitats d'infants i gent gran) i promovent nous espais de relació que millorin la convivència i la cohesió entre diferents col·lectius.

» 6. Implicació ciutadana: Participació, Coproducció i Acció Comunitària

Una de les línies estratègiques del programa del pla de barris és l'apoderament veïnal com un dels elements que pot contribuir a la millora dels barris i a la reducció de les desigualtats. La implicació dels veïns i veïnes, així com del teixit associatiu o els agents i serveis del barri en la transformació de l'àmbit local és indispensable per a l'èxit del programa i ha de respondre a una nova lògica relacional que inclogui la participació, la coproducció i l'acció comunitària.

» 6.1. Elaboració participada del Pla de Barris

La participació ciutadana és present en tota l'execució del projecte, però de forma especial durant el període d'elaboració. La redacció del pla es comença a treballar partir d'una diagnosi compartida, creada amb les aportacions i estudis tècnics dels Districtes i de les àrees municipals, així com de les propostes recollides en el procés del PAM/PAD i de trobades amb entitats del barri.

La diagnosi i les primeres línies de treball es fan públiques en una presentació oberta a veïns, veïnes i entitats del barri. Un cop feta aquesta primera presentació es crearan punts informatius itinerants on poder explicar que és un pla de barris, com s'implantarà al territori i com es pot participar. Aquests punts informatius estaran definits en funció del barri en el que s'actua.

A continuació es convocarà una sessió de participació en la que es treballarà i definirà el document del pla de barris. Tant en la part de creació d'accions com en la implementació, coproducció i participació de les entitats, veïns i veïnes en aquest.

Finalment es definirà un espai, com podria ser el Consell de barri per presentar el document definitiu.

» 6.2. L'execució col·lectiva: Participació, coproducció i acció comunitària

Un cop finalitzada aquesta part de redacció, cada barri haurà de disposar d'una proposta específica de participació per a la futura implementació dels plans de barris. La creació de grups de treball es farà en funció del pla, del calendari i de les propostes acordades. Els grups de treball tenen per objecte iniciar projectes, fer-ne el seguiment fins a la seva finalització o consolidació

La qualitat essencial del Pla de Barris és el treball comunitari, la creació d'una veritable coproducció ciutadana. Es tracta d'una nova manera de plantejar la gestió de la ciutat que s'anirà construint amb els projectes. La participació veïnal no es redueix només a la codecisió, sinó que s'amplia amb la coproducció i a l'acció comunitària.

Aquesta línia de treball es realitzarà en coordinació amb el nou Servei d'Acció Comunitària amb qui ja hem tingut algunes primeres coordinacions i amb qui compartim algunes premisses o criteris que defineixen la mirada que tindrà l'actuació comunitària sobre el territori:

» Treball amb els serveis del barri

No només incloure sinó centrar l'acció comunitària sobre els serveis més estables, presents i connectats amb les condicions de vida de la població, posant al bell mig del sistema l'escola, el centre de salut i el centre de serveis socials. La referència de la població sobre aquests serveis, així com l'ús i la confiança en fan un eix central des d'on desenvolupar l'acció i els projectes comunitaris.

» Potenciar i articular les experiències ja existents

Tant els serveis del barri (escoles, els centres de salut i els centres de serveis socials) com entitats estan ja desenvolupant projectes d'àmbit comunitari, en alguns casos amb dificultats i de forma aïllada. Donar un impuls, potenciar i connectar aquelles experiències ja existents ens permet aprofitar sinèrgies i no començar de zero.

» Enfortiment del teixit associatiu

Si volem que les entitats del territori liderin el pla de barri cal treballar per tenir un teixit associatiu fort que pugui assumir aquesta responsabilitat. Això suposa donar eines i mitjans perquè les associacions puguin desenvolupar els projectes, i no només a través de subvencions o recolzament econòmic sinó també amb infraestructura, formacions, i promovent projectes transformadors i una visió d'incidència en el territori. Des del Servei d'Acció Social es parla d'un Pla de Foment de l'Associacionisme que integri tots aquest objectius.

» Treball amb col·lectius

Més enllà del teixit associatiu existeixen altres formes d'associació no formal, persones que comparteixen espais de trobada, activitats, interessos o objectius que es poden vincular a l'acció comunitària. La integració de col·lectius, sobretot els menys vinculats al teixit associatiu o els menys participatius enforteix la dinàmica comunitària i augmenta la cohesió social del

barri. En aquest sentit la generació de processos i projectes amb i per als col·lectius –gent gran, infants i joves, immigrants- és vital.

» Treballar per projectes

Apostem pel treball en base a projectes, sempre emmarcats dins un pla o línia estratègica. El projecte com a pla d'acció i realització, definit, concret, que respon a una problemàtica és l'espai on veïns i veïnes es poden identificar alhora que realitzar. L'espai on es concreta la participació de la ciutadania en la transformació d'un territori.

» **7. Proposta organitzativa i de gestió**

L'empresa municipal Foment de Ciutat, SA. gestionarà la definició i l'execució dels plans, i coordinarà totes les accions dels nous Plans de Barris de la ciutat. Es farà des d'una lògica transversal, amb equips multidisciplinars amb professionals de tots els àmbits i amb equips específics en els territoris. Es busca la màxima transversalitat i integració de les actuacions, creant sinèrgies entre departaments i ciutadania, que evitin línies de treball per separat, que desaprofita recursos i no propicia interaccions entre programes.

El Consell d'Administració de Foment de Ciutat esdevé l'òrgan de seguiment polític del Pla de Barris.

Amb la finalitat d'assolir la màxima coordinació entre operadors municipals, s'estableix un òrgan específic, el **Comitè Municipal de Pilotatge** per assegurar que el projecte del Pla de Barris esdevé un veritable projecte de ciutat, on s'impliquen totes les estructures municipals a l'hora de mobilitzar recursos, accions i acords.

» **7.1. El Consell Assessor del Pla de Barris**

D'altra banda, per capitalitzar l'experiència, difondre i vetllar per la consecució dels objectius estratègics es crea un Consell Assessor, format per experts de diversos camps que aportaran coneixements i experiències imprescindibles per al positiu desenvolupament dels projectes.

» Les funcions del Consell són les següents:

- Assessorar l'Alcalde, la Comissió de Pilotatge i l'Oficina de Barris sobre el desenvolupament i els resultats programa.
- Informar la selecció de barris i el programa d'actuacions a desenvolupar en cada barri a proposta de l'Ajuntament i dels processos de participació ciutadana.
- Efectuar el seguiment de les actuacions en cada un dels barris a través dels informes elaborats pels Consells de Seguiment i Avaluació de cada un d'ells.
- Vetllar per la implicació de tots els sectors i àrees municipals per assegurar la transversalitat.
- Promoure les actuacions de implicació veïnal.
- Impulsar la capitalització de les experiències dels barris del programa.
- Promoure el programa de formació de membres de les entitats ciutadanes.
- Conèixer l'evolució de la dotació i gestió del Fons del Programa de Barris.
- Emetre un informe anual sobre l'evolució del programa per presentar al Ple del consistori.
- Contribuir a la difusió dels resultats del programa per difondre les actuacions que puguin ser d'aplicació en d'altres barris o àrees urbanes.

» Formen part del Consell Assessors les següents persones:

- Carme Borrell, [salut pública, sanitat] Agència de Salut Pública de Barcelona
- Andreu Domingo, Centre d'Estudis Demogràfics (demografia, immigració)
- Francesc Muñoz, Observatori de la Urbanització (urbanisme, disseny estratègies urbanes)
- Carles Llop Universitat Politècnica de Catalunya (urbanisme, metropolitana)
- Carlos Losada, ESADE (empresa, formació)
- Pere Serra, Incasòl (rehabilitació, habitatge)
- Marina Subirats, Universitat Autònoma de Barcelona (educació, estructura social)
- Mercè Tatjer, Universitat de Barcelona (patrimoni, associacionisme veïnal)
- Carme Trilla, Fundació Habitat 3 (habitatge, entitats tercer sector)
- Ismael Blanco, Institut de Govern i Polítiques Públiques. Secretari del Consell.
- Oriol Nel·lo, Universitat Autònoma de Barcelona - President del Consell.

» 8. Avaluació i seguiment

L'avaluació dels plans de barris estarà liderada pel consell assessor. Aquesta avaluació ha de permetre valorar el projecte en la seva globalitat, és a dir, qualitativa i quantitativament i en totes les fases del projecte. Ha de poder valorar el grau de definició del projecte, el grau d'implementació, els resultats i l'impacte d'aquests plans.

El seguiment de tots els plans de barris el fa el comitè de pilotatge, l'òrgan en el que estan representats les diferents àrees i districtes de l'Ajuntament.

Finalment, cada barri comptarà amb un Consell d'Avaluació i Seguiment, que ha d'esdevenir el màxim òrgan de concertació i debat sobre l'execució del programa. L'integraran representants de l'Ajuntament de Barcelona i de les entitats veïnals i del territori. Aquest òrgan pot estar integrat en consells de barri, altres òrgans de participació del barri o ser un òrgan nou en el barri.

» 9. Calendari

Les actuacions s'inicien durant el 2016, i en el marc del primers Plans de Barri. Els tres primers començaran a executar-se abans de l'estiu, i els tres següents a la tardor. Al llarg d'aquest primer any, s'iniciaran 6 plans de barris, que intervindran en 10 barris, amb la finalitat d'assolir més de 15 barris al llarg del mandat. L'abast i necessitats pressupostàries marcaran l'execució del Pla, que s'apunta en un horitzó temporal de l'estratègia global en uns 10 anys.

» 10. Distribució del Pressupost

L'Ajuntament de Barcelona destinarà 150M€ al desenvolupament del Pla de Barris (PIM).

El pressupost serà gestionat en part per les àrees, els districtes, i per Foment de Ciutat.

Es destinarà a cada barri, aproximadament, 10 Milions d'euros, que s'aniran concretant després del procés participatiu amb les veïnes i veïns.